Szerda
1945 január 24

Ára 50 fillér

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉP LAPJA | 18. SZÁM

A háboru döntő csatája előtt

Minden nagy támadás idővel veszíteni szokott erejéből. Ennek részben az oka az, hogy a csapatok kimerültségén kivül az utánpótlást a kiindulási pontól bizonyos távolságra ujólag meg kell szervezni. Ennek az általános tünetnek, mondhatni szabálynak, a szovjet nagy támadásnál még csak a nyomát sem látjuk.

Tiz nap óta nem csökkenő hevességgel törnek előre az egyes hadseregcsoportok — vagy ahogyan nevezni szokták, arcvonalak — és ezalatt az idő alatt több mint 100 nagy várost és 14.000 helységet szabaditottak fel, vagy foglaltak el. Attörték keletről és délről a keletporoszországi állandó erődítéseket, áttörték a német—lengyel határ mentén huzódó Ostwallt, ugyhogy Berlinig nincsen már természetes védelmi vonaluk a németeknek és igy kényteleenek minden erejüket bevetni. Minden erőnek a bevetése pedig döntő csatát jelent. Vajjon elérkeztünk-e ehhez a döntő csatához, mely a háboruk végét szokta jelenteni?

A német hadvezetés eddig mindig arra törekedett, hogy ezt a pillanatot elodázza. Hol „rugalmas védekezéssel", hol pedig tervszerü visszavonulással folyton hátrább huzódott a birodalom belseje felé, hogy ott erejének összefogásával támadási esélye növekedjék. Most ellenben elérkezett ahhoz a ponthoz, ahonnan tovább ezt már nem teheti meg. Keletporoszország elvesztése politikai csapást mér rá és aligha fog akadni olyan ember a németek közt, aki a győzelem egy szikráját is táplálná és még Göbbels propagandája sem tudja majd a pánikhangulatot ellensulyozni. Szilézia iparvidékének elvesztésével viszont egész hadfelszerelési utánpótlása meg fog bénulni, mert az ottani szénvidék köré csoportositották az angol légitámadások miatt a nyugatról áttelepitett gyárakat.

A Keleti-tengertől a Kárpátokig öt szovjet arcvonal támad. Egy-egy ilyen arcvonal több hadseregből, tehát egyenként körülbelül egymillió emberből áll. Nem egyforma a létszámuk, mert mindig a hadászati célnak megfelelően szokták őket összeállitani és esetleg a hadmüveletek közben is változnak az alárendeltségi viszonyok. Ilyen nagy tömegnek a mozgatása természetesen nem történhetik meghatározott irányokban, hanem nagyjában egyenes irányban történik, hogy az egyes kötelékek össze ne keveredjenek. Ennek alapján most már meg lehet állapitani az arcvonalak valószinü támadási céljait. A 3. fehérorosz arcvonal Königsbergre, a 2. fehérorosz arcvonal Danzigra támad, hogy Keletporoszországot elvágja és az ott lévő tekintélyes német erőt felmorzsolja. Legerősebbnek látszik Zsukov hadseregcsoportja, melynek támadási iránya a Keleti-tenger felé néz. Ez a csoport haladt eddig a leglöbbet és lehetséges, hogy ez a csoport adja a támadás általános sulypontját, hogy a német erőket kettévágja. Konyev viszont Boroszlóra tamad, hogy Petrovval együtt Sziléziát elfoglalja.

Tökéletes német vereségről beszélhetünk mar eddig is. Tiz nappal a támadás után meg csak a lengyel—német határon huzódó Ostwallnál sem tudott a világ elsőnek hirdetett hadserege megkapaszkodni. Ez nem azt bizonyitja, hogy a német hadvezetés nem volna jó, de azt, hogy a szovjeté jobb. E tekintetben a legjobb birálatot a moszkvai rádió egyik hirmagyarázója adta: „A Vörös Hadsereg megfelelő haditapasztalatok és tradició nélkül kezdte meg a háborut. Nekünk nem volt olyan régi hagyományokkal és iskolázottsággal rendelkező vezérkarunk, mint a németeknek. Vezetőink nagy része a gyárakból, kolhozokból és az irodákból került ki. Mégis ma ez a hadsereg döntően veri a győzhetetlennek hitt németeket. Mi az oka ennek? Az a forradalmi szocialista szellem, mely a Szovjetunió minden polgárát áthatja, hogy a fasizmus leverése után az épitőmunkát megkezdhesse".

Ez a siker titka. Ettől a szellemtől várhatjuk a döntő csata bekövetkezését.

Homonnay Hugó

A Vörös Hadsereg elfoglalta a Posenbe, Danzigba, Königsbergbe és Boroszlóba vezető vasutvonalakat

Német-Sziléziában tovább törnek előre Konyev tábornagy csapatai

MOSZKVA, január 23. A szovjet tudósító iroda jelenti: A 3. fehérorosz arcvonal csapatai január 22-én elfoglalták Insterburgot, Keletporoszország Königsberg irányában fekvő fontos közlekedési csomópontját és védelmi támpontját. Ezek a csapatok ezen kivül még több mint 200 más helységet foglaltak el.

A 2. fehérorosz arcvonal csapatai január 22-én birtokbavették Allenstein, Osterode és Deutsch-Eylau városokat, melyek délről fedezték Keletporoszország déli határát és még több mint 100 más helységet. Ugyanennek az arcvonalnak a csapatai lengyel területen felszabaditották Rypin városát és még több mint 250 más helységet.

Az 1. fehérorosz arcvonal csapatai folytatva támadásukat Bromberg (Bydgoszcz) irányában, birtokbavették Gnezen (Gnezno) városát, mely az Insterburg, Danzig, Posen és Boroszló felé vezető vasutvonalak központja. Ezen kivül elfoglalták még Hohensalza, Argenau és Alexandrow városát, valamint Kruschwitzet, Petrokowot, Vladislawowot több mint ezer más helységgel együtt.

Az 1. ukrajnai arcvonal csapatai Czensztochovától nyugatra Németország területén birtokbavették Konstadt és Gross-Strehlitz városokat több mint 150 más helységgel együtt és már csak 20 kilométerre vannak az Oderától. Ez a hadseregcsoport 10 nap alatt a következő csapásokat mérte az ellenségre: Megsemmisitett 480 harckocsit, 900 löveget, 15.000 tehergépkocsit, elpusztitott 50.000 német katonát. A zsákmány mennyisége a következő: 254 harckocsi, 1580 különféle löveg, 25 aknavető, 6500 gépkocsi, 1200 vasuti kocsi. A foglyok száma 21.000.

Lengyelországban, Krakkótól délre és délkeletre felszabaditották Wieliczkát 50 más helyiséggel együtt.

Kassától északnyugatra a szovjet csapatok 7 helységet foglaltak el.

Budapesten folytatódott a körülzárt ellenség megsemmisitésére irányuló harc. Ennek során a szovjet csapatok Buda nyugati részén 20 háztömböt foglaltak el.

Január 21-én 125 német harckocsit lőttek ki az összes arcvonalon és 33 német repülőgépet semmisitettek meg.

Magyarország hozzákezdhet az ujjáépitéshez — állapitják meg Londonban

LONDON, január 23. Az angol lapok vezércikkben foglalkoznak a magyar fegyverszünettel és megállapitják, hogy most már hozzákezdhet Magyarország az ujjáépitéshez. A feltételeket nem tartják kegyetleneknek és olyan sulyosaknak, mint amilyent egy legyőzött ország várhatott volna.

Moszkvai hirek szerint Magyarországon nagy megkönnyebbülést okozott a fegyverszünet megkötése, mert a feltételeket nagylelkűeknek tekintik és ha a jóvátétel összege a jelenlegi helyzetben sulyos is, de méltányos.

A londoni rádió egyik közgazdásza a következőkben ismerteti a fegyverszünet feltételeinek várható gazdasági következményeit: A fegyverszünet feltételei nem sulyosabbak, mint azok, amelyeket Finnországgal vagy Romániával szemben allapitottak meg. Ebből kitünik az, hogy az Egyesült Nemzeteknek nem célja ezeknek az országoknak gazdasági tönkretétele.

A magyar gazdasági helyzet a háboru következtében rosszabb ugyan, mint az emlitett államoké, ezért azt a kérdést kell vizsgálni, hogy meg tudja-e Magyarország a jóvátétel összegét fizetni? Az 1938-as nemzeti jövedelemnek ez az összeg öt százalékát teszi ki, de azóta a jövedelem folyton emelkedett. A magyar kivitel értéke általában a háromszorosa volt a jóvátételi összeg évi részletének, de a nemzetközi piac összezsugorodása miatt 1938-ban a kivitel már csak a kétszeresét tette ki ennek a részletnek. Általában megállapitható, hogy a hat éven keresztül fizetendő jóvátétel összege a háboru előtti magyar gabonatelepek összegével egyenlő. Amig viszont Magyarország el nem éri a háboru előtti termelés fokát, le kell hogy mondjon minden fényüzési cikk behozatáláról. Az uj Magyarországra nehéz és kemény feladatok várnak, de minden hivatalos tényezőben megvan a jóakarat, hogy a termelés ismét helyreálljon.

Digitized by Szécsényi Central Library Cluj

HIREK

Ady Endre

halálának 25-ik évfordulóján a Szociáldemokrata Párt Kolozsvárt emlékünnepélyt rendez. A letűnt gyászos reakciós rendszer most egy éve megtiltotta, hogy a munkásság a modern magyar irodalom e harcos forradalmárának halála 25-ik évfordulóján meghajthassa az emlékezés zászlaját. Most kettőzött törekvéssel, meg nagyobb lendülettel, immár teljes szabadságban emlékeznénk meg Ady Endre halhatatlan szellemérői. Szabadon beszélhetünk az elnyomott proletárokért, a földért haldokló zsellérparasztokért mindig kiálló költészetéről.

A Szociáldemokrata Párt gondda készül az emlékünnepélyre. A müsor kiemelkedőbb részei Jancsó Elemér, Balogh Edgár és Fásztai Géza előadásai a költőről és a forradalmár Adyról. Ady-dalokat énekelnek Tiron Silvia és Kallós István, az operaház tagjai. Az alkalmazottak énekkara, a Szociáldemokrata Párt ifju csoportjának szavalókórusa és több egyéni szavalat egésziti ki a változatos müsort.

Az előadás a Városi Szinházban vasárnap délelőtt pont fél 11 órakor kezdődik. Jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a párttitkárságnál, Szabadság-tér 30. első emelet.

Simó Gyula előadása. A Tantestületi Szakszervezet tagjai részére a Józsa Béla-Athenaeum előadássorozata keretében a Diákház zenetermében szerdán fél 3 órakor „A szakszervezetek, a gazdasági élet és a termelés fokozása" cimmel Simó Gyula tart előadást.

Megbeszélés a Magyar Népi Szövetségben. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozsmegyei aktivistái 1945 január hó 24-én, szerdán délután 3 órakor a Farkas-utcai székházban ülést tartanak. Kérjük összes aktivistáinkat, hogy pontosan jelenjenek meg.

A Képzőmüvészek Szövetsége meghiv minden képzőmüvészt alakuló gyülésére a Józsa-Athenaeum helyiségébe f. hó 25-én, csütörtökön d. u. 3 órára. Ez a gyülés függetlenül a megjelentek számától határozatképes lesz.

A Közellátási Hivatal textilipari osztálya felhivja az összes kolozsvári textil nagy- és kiskereskedőket, hogy adataikat 24 órán belül textiláru-ellátás céljából a textilipari osztályhoz Farkas-utca 4. alá irásban adják be.

A Józsa Béla-Athenaeum felkéri az összes szakszervezeti, gyári és iskolai énekkar-vezetőket, valamint azokat, akik karvezetésre vállalkoznak, hogy csütörtökön 5 órakor jelenjenek meg Jókai-utca 2. alatt megbeszélésre.

Az Athenaeum zeneszakosztálya felhivja és felkéri mindazokat a hangszeres zenét művelőket, akik már jelentkeztek és azokat, akik még nem jelentkeztek, hogy [illegible]-án, pénteken délután 5 órakor szimfónikus zeneművelő társaság megalakitására jelenjenek meg az Athenaeum Jókai-utca [illegible] alatti helyiségében.

Fé[illegible]pész alkalmazottak gyülést tartanak szerdán d. u. án 5 órakor a Vasmunkás Otthonban. Megjelenés kötelező. [illegible]

Gépiha[illegible], kötszövőgyárosok és kisiparosokat fontos megbeszélésre kéri f. hó 24-én (szerdán) d. e. 11 órakor az Ipartestület helyiségében Kolozsvár, a vezetőség.

A bér[illegible] [illegible] vezetősége felhivja tagjait, hogy [illegible] délelőtt 10 órakor a [illegible] jelenjenek meg. Vezetőség.

Gépjármű vezetők és tulajdonosok figyelmébe. A rendőrség felhivja az összes gépjármű-tulajdonosokat és vezetőket, hogy nyilvántartásbavételük végett január 27-ig szombatig jelentkezzenek a Néprendőrség 10-es számu szobájában.

A Dermata-gyár bakancskészitő munkásai felveszik a versenyt a vasuti munkásokkal

Kedves vasuti munkás elvtársak!

Tisztelettel tudomásul vettük és elfogadjuk a munkaversenyre való kihivásotokat. Valóban csak fokozottabb munkateljesitménnyel verhetjük le Hitler romboló hadait. A mi bakancsosztályunk, mely a Dermata munkásságával együtt a dicsőséges Vörös Hadseregnek olyan nagyon fontos és szükséges lábbelit gyártja, máris sokkal nagyobb munkateljesitményt fejt ki, mint a fasiszta rendszerben, amikor a munkást kutyának nézték.

Közölhetjük vasuti munkástársainkkal, hogy a bakancsosztály a multban csak 1100 pár bakancsot gyártott kétszer nyolc órai munkaidővel naponta, mig ma már a bakancsosztály csupán nyolc órai munkaidővel 950 párra fokozta fel a termelést. Ezt a szép eredményt itt is a Kommunista Párt gyári sejtjének a segitségével értük el. A többre igyekvő munkában külön-külön emlitésre méltóan előljárt az üzemi tanács két tagja: Sfârlea és Hencz elvtárs. Meg kell emlitenünk Radó osztályvezető, Zsigmond József munkavezető és Guga Ferenc ellenőr elvtársakat is.

Külön kell hangsulyoznom, hogy a bakancsosztályon dolgozók száma 140 személy, ezek kilencven százaléka nőmunkás, de semmi különbség sincs a nőmunkások és a férfimunkások teljesitménye között. Sőt egy-egy munkásnő fölülmulja a termelésben a férfiakat is. Munkásnőink közül többen követni akarják Sztachanov elvtársnak, a szovjetmunka hősének példáját a többtermelés dicsőségére. Ezeket a munkástársakat és munkásnőket név szerint is meg kell emlitsük: Szabó Tamásné, Vékony Katalin, Bakos Józsefné, Dézsi Anna, Farkas Róza, Torma Margit, Vincze Katalin, Bányai Magda, Simó György, Derzsi Mihály, Vaican László, Sipos Károly.

Ezek azok a munkások, akikre támaszkodva felvehetjük a versenyt a termelés további fokozása érdekében a vasuti munkásokkal. Ők akarnak példát adni munkájukkal a demokratikus élet megteremtése és az uj munkafegyelem kialakitása körül minden Dermata-gyári munkásnak. Részt akarnak venni abban az osztályharcban is, ami a mi teljes felszabadulásunkat hozza. Ezután még odaadóbban akarnak dolgozni azért, hogy elősegitsék a dicsőséges Vörös Hadsereg végső győzelmét.

VRANNAI MÓR
Dermata-gyári munkás.

A vasuti munkásság gépszijakat sürget a Dermatától

KOLOZSVÁR, január 23. Mindenki előtt ismeretes a visszavonuló fasiszta hadseregektől szétrombolt vasutvonalak helyreállitásán dolgozó munkások munkája. Most a vasuti főműhely munkásainak másfélhónapirendkivüli munkateljesitményét óhajtjuk ismertetni.

A vonalak helyreállitása után megkezdték a műhelyi épületek és szerszámgépek, majd a mozdonyok és kocsik javitását is. Megfeszitett erővel sikerült is eddig az épületek és a szerszámgépek jórészét, valamint 4 mozdonyt és 45 kocsit kijavitani, amit rendkivüli eredménynek számithatunk, ha figyelembe vesszük a segédeszközök és szükséges anyagok hiányos voltát. Az elért teljesitményekhez nagyban hozzájárult a Kommunista Párt erőteljes propagandája, felismervén a javitási munkálatok jelentőségét. Kolozsvár élelmiszer-ellátásu legnagyobbrészét a megjavitott kocsik és mozdonyok segítségével fog történni. Igy kétségtelenül mondhatjuk, hogy városunk élelemmel és tüzifával való ellátásának javulása nagyrészt a vasuti főműhely munkásainak lesz köszönhető.

A munkások felbuzdulva az eddigi eredményen, most a Kommunista Párt kezdeményezésére havi 8 sulyosan megrongált mozdony javitását vették tervbe. Ezt a tervet meg is fogják valósitani, ha a további munkálatokhoz szükséges, és a Dermatagyártól már kilátásba is helyezett gépszijakat és a Délerdélyből várt anyagokat megkapják.

A műhelyi munkásokat az a jóleső tudat tölti el, hogy eredményes munkájukkal mind a Vörös és Román Hadsereg utánpótlásához, mind a polgári lakosság ellátásához a leghathatósabb támogatást nyujtották eddig és fogják nyujtani a jövőben is.

BALLA SÁNDOR
vasuti munkás

Iszik a molnár, van miből innia

Tul magas a 15 százalékos őrlési dij!

Tisztelt Szerkesztőség!

A mostani nehéz időkben a földmüves egész éven át pihenés nélkül dolgozik. Megmüveli földjét s ezen kivül kivánság és szükség szerint elvégez minden reábizott közmunkát. Terményeiből annyit szolgáltat be, amennyit a közellátási érdekek megkivánnak. Mindezt jószivvel teszi, mert tudja, hogy neki is ki kell vennie a részét az ujjáépitésből.

Nem mondhatja tehát senki sem, hogy nem adunk, nem áldozunk eleget. Mindezért pedig csak igazságos és tisztességes eljárást kérünk azoktól, akiktől mi érintkezünk. Sajnos, gyakran még ezt sem kapjuk meg. Most éppen a Molnár és Pintér-malom vezetősége ellen emelünk panaszt.

A hóstáti földészek a nehéz munkával megszerzett és a beszolgáltatás után megmaradt kevés, de [illegible] buzájukat beviszik a Molnár és Pintér-malomba. [illegible] őrlés után nem kapnak azonban nem olyan lisztet kapnak, amilyent joggal várhatnak a tiszta buza után. Mert olyan ez a liszt, hogy még a pék kezében sem lesz belőle valamilyen ehető kenyér. Fájdalmas sérelmünk továbbá az is, hogy a buzát 15 százalékos őrlési dij mellett őrlik. Mi fizetünk mindenféle adót, beszolgáltatási kötelezettségünknek is eleget teszünk. Végül marad egy kevés buzánk s akkor azt 15 százalék leadása mellett tudjuk csak megőröltetni. Talán olyan nagy az üzemköltsége egy malomnak? Tudomásunkkal a viz nem drága!

De nem más a helyzet a Fegás utcai malomban sem! Az őrlésért ott is 15 százalékos vámot vesznek. És sok[illegible] hiszen a kisgazda fizet 20 százalék csépelési dijat is. Mi marad neki a végén?

Egy hatósági rendelet szerint a malmosok által szedett őrlési gabona a hatóság ellenőrzése alatt áll. De tudomásunk van arról, hogy ez az ellenőrzés komolytalan. A [illegible]mos naponta sokszor 300 pengőt is eliszik. Vele iszik sokszor a hatósági ellenőr is. Ha igy kezelik a vámgabonát, akkor miért kell az őröltetőknek 15 százalékos vámot fizetniök? Kérjük a hatóságokat, vizsgálják meg az őrlési vámot és szállitsák le a 15 százalékot. A vámgabona ellenőrzését is vizsgálják meg s a visszaéléseket szüntessék meg.

S még valamit:

Szeretnők, ha megengednék a törökbuza szabad őrlését is. A legtöbb földész- és munkáscsaládnak a törökbuza majdnem egész napi élelme, mert a drága buzát nem tudják megfizetni.

Hajós Gyula
hóstáti földész

Mi történik a gyógyszergyárban?

A munkásság nem tür szabotázst!

A Napochemia gyógyszeráругyár munkásai és munkásnői legutóbbi üzemi értekezletükön feltették a kérdést: hogy lehet az, hogy ők mindig lecsökkentett munkaidővel dolgoznak, mikor olyan nagyfontosságu a gyógyszergyártás a fasizmus ellen viselt háboru szempontjából? Megállapitást nyert hogy a gyár elegendő nyersanyaggal rendelkezik, de az igazgatóság a gyár tulajdonjoga felett való viszálykodásával a termelést megbénitja. Az üzemben több az igazgató, mint amennyire szükség lenne és nincs közöttük egyetértés. A közérdeket semmibe sem veszik, mindegyik csak a saját érdekét tartja szeme előtt.

Ma, amikor a kórházvonatok szüntelenül hordják a Hitlerék ellen folyó harc sebesültjeit, amikor a kórházak tele vannak más katonai betegekkel is és gyógyszerhiányról beszélhetünk, a Napochemiának nem öt órát kellene dolgoznia naponta, hanem háromszor öt órát, hogy kellő mennyiségü gyógyszerrel segitnesse a vörös és román hadsereg sebesültjeinek gyors felépülését, mert csak igy vethetők ismét harcba a háboru megrövidítése és a háborus bünösök megbüntetése érdekében.

Ezeket tekintve, a Napochemiagyárban történteket szinte-szinte tudatos szabotálásnak tekinthetnők. Ráadásul a gyár munkássága tele van panasszal, mert az igazgatóság a régi munkásnyuzó szellemet és a munkásság közötti ellentétkeltés szellemét próbálja visszahonositani. Igy például az igazgatóság azt tette, hogy egy munkásnő órabérét kivételesen felemelte s ezzel máris ellenétet teremtett a munkásnők között.

Ezt a szellemet ma már egyáltalán nem türheti meg a munkásság. Ennek a szellemnek vissza kell sülyednie a mult bünös homályába. Hogy a munkásság közé való ékverés kisérlete megszünjek és a termelés a mai idők követelményeinek megfelelően fokozódhassék, a Napochemia munkásságának követelnie kell, hogy az üzem azonnal kezdje meg a teljfokozott üzemi termelést, vagyis vegye ki a részét abból a harcból, mely a fasizmus gyors és végleges leveréséért folyik!

A gyár Üzemi Bizottsága ne nézze tétlenül az igazgató urak termeléscsökkentésre vezető mesterkedéseit, hanem tegyen azonnal lépéseket a termelés fokozása érdekében, mert az Üzemi Bizottság is csak igy teheti meg hivatását, a mai idők követelményeinek és a munkásság érdekeinek. Az a munkásnő pedig, akinek a munkabérét kivételesen felemelték, értse meg, hogy a mai demokratikus időben nem lehet a munkásoknak külön utakon járni és érvényesülni, nem élhetnek egy gyárban sem kivételezett munkások. Küzdjön együtt a többiekkel, hogy a megélhetésnek megfelelő fizetést kaphasson minden munkás. Mert az felháboritó, hogy a nem kivételezett munkásnők között akad még olyan, aki ma is csupán heti 28 pengő keresetet visz haza.

Guzman Erzsébet

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Romok közt élező emberek várták a felszabadulást

Első hiradás a felszabadult Budapestről

KOLOZSVÁR, január 23.

— ... hogy m... sápadt az arcom? Egy hónapig éltem a pincében!

— Hol?

A keze remeg az idegességtől, amint rágyujt. Csak amikor kifujja az első füstgomolyagot, akkor válaszol:

— Budapesten.

— Mikor érkezett?

— Tegnap. Hat napja utazom s azóta le sem hunytam a szememet. Azelőtt pedig ... — legyint.

A szeme körül mély árkok huzódnak s az egész emberen valami halhatatlan fáradtság érződik. Mégis unszolni kezdem.

— Beszéljen valamit. Mi van Pesten?

Leirhatatlan mozdulattal legyint, de aztán mégis csak beszélni kezd.

— Menjen ki itt a kolozsvári állomásra, nézzen körül a romok között. Hát legalább ennyire le van rombolva a magyar főváros. Ép ház alig hinném, hogy akad. Amikor én eljöttem, január 16-án, a Nagykörut táján folytak a harcok. Mindvégig romok között jöttem.

— Mi van a lakossággal?

Felrobbantják a Nyilas Boltot

— A legnagyobb részük helyén maradt. Csak a vagyonos osztály, meg a politikailag kompromittáltak menekültek el. A nyilasvezérek már régen Németországban vannak. Hiába jöttek egymásután a kiürítési parancsok, a lakosság nem mozdult. A férfiak legnagyobb része az ugynevezett kisegítő karhatalmi alakulatba és a Prónay-különítménybe igyekezett bekerülni. Ezek amolyan városi polgárőrséget alkottak s nem vonatkozott rájuk a kiürítési rendelet. Ezeknek az alakulatoknak mintegy husz harminc százaléka zsidókból állott, hamis keresztény igazolványokkal. A hangulat erősen nyilasellenes és németellenes volt. Gyülölték őket. A Rákóczi-uton lévő Nyilas Boltot például ismeretlen tettesek felrobbantották ...

— Tudott-e az ostromlott Pest lakossága valamit a szovjet fegyverletételi felszólításról?

— Utólag értesültünk róla. A szovjet parlamentertisztek meggyilkolása után borzalmas tüz zudult a német állásokra. Az ágyulövedékek és repülőbombák reggel fél nyolctól déli egy óráig zudultak a városra. Ekkor pusztult el a németek repülőutánpótló állomása, a Lóverseny-tér is. A támadás után röpcédulákat szórtak Malinovszki és Tolbukin aláírásával s ismertették a fegyverletételi ajánlatot.

— S a honvédek?

— Ekkor már barrikádharcok folytak mindenfelé. A mi közelünkben például másfél napig folyt a küzdelem. A magyar katonák semmiképpen sem akartak harcolni. Az egész város tele volt rejtőzködő honvédekkel, akik nem voltak hajlandók Szálasi parancsainak engedelmeskedni. A nyilas tisztek kivételével az egész honvédség gyülölettel fordult a németek ellen. Hallottunk arról, hogy egész sereg tisztet kivégeztek, de n v.eg a lapok csak Kiss János altábornagy nevét emlitették meg a kivégzettek közül. Ebben az időben, Budapest teljes körülzárása után a németek számos magyar alakulatot német egyenruhába bujtattak. Bevezették a kinyujtott karral való hitlerista köszöntest a magyar hadseregben is.

Fosztogatnak a nyilas különítmények

— Mi igaz a nyilaskeresztes hadosztályokról?

— Ezek többé-kevésbé szervezett rablóbandák voltak. Nyilas kereszteskarszalagot tettek a karjukra, váltukra puskát akasztottak, aztán nekiláttak a fosztogatásnak. Voltak még nyilas honvédalakulatok is. Ezek rendes egyenruhában voltak, a karjukon nyilas jelvénnyel. De ezek is óvakodtak az arcvonalak közelébe menni, inkább csak a város belsejében fosztogattak. Ebben hüséges segítőtársaik voltak a németek. Ami elrabolható és elmozdítható volt, azt mind elvitték. Alig hinném, hogy lenne olyan üzlet Budapesten, amelyet nem fosztottak ki.

— Az előbb lapokról beszélt. Hát jelentek meg lapok az ostromlott Pesten is?

— A belváros ellen meginduló ostrom kezdetéig két lap jelent meg, a Függetlenség és az Összetartás. Persze, a legszennyesebb nyilas modorban helyenkedtek ... Mindegyre azt hangoztatták, hogy a lakosság őrizze meg a nyugalmát és higgadtságát, mert hatalmas német páncélos hadsereg áll közvetlenül az ostromgyürü előtt s segítségére siet a fővárosban körülzárt csapatoknak. Persze, ez csak a szokott mese volt. A hírhedt Rajniss Ferenc volt a vezércikkíró. Amikor egyszer aztán arról kezdett cikkezni, hogy ne sajnáljuk a középületeket, a müvészeti emlékeket meg otthonainkat, mert ezek elpusztulása árán jön majd el az a bizonyos végső győzelem, akkor már tudtuk, hogy a magyar fővárost halálra ítélték a németek és nyilas bérenceik.

Két kiló kenyér száz pengő

— Keserves napok voltak már ezek. Viz már régen nem volt. Mi például kutat ástunk a pincénkben s így legalább volt mit innunk. De sokan dunavizet ittak. Egy-egy merész vállalkozó éjszaka lemerészkedett a Dunára s onnan hozott vizet. Ezt aztán literenként 25—30 pengővel árulták.

— Élelmiszer volt?

— Papiron igen, de a valóságban nem. Kenyérjegyeket osztottak ki s rendeletileg kötelezték a pékeket arra, hogy süssenek. Tiz deka kenyeret lehetett volna kapni egy jegyre. De minden péküzleten ott lógott a cédula: „Nincs kenyér". Közben feketén egy két kilós kenyérért száz pengőt kértek. Később már így sem lehetett kapni. Ami pedig a husellátást illeti, erről elmondhatok egy szörnyü jelenetet, amit magam láttam.

Minden ház udvarán sirok vannak

— Az utcán, repeszdarabtól találva, holtan zuhant le egy ló. A környező házakból, a bombázás és ágyuzás ellenére, kicsődültek az emberek és valósággal darabokra szaggatták a tetemet. Közben ketten is megsebesültek. De ezzel senki sem törődött. Fő az ennivaló volt. Pár perc alatt nyoma sem volt a lónak. S az ilyen esetek mindennaposak voltak. Hiszen hosszu, nagyon hosszu időn keresztül senki sem gondoskodott az ostromlott város ellátásáról s több mint egymillió főnyi polgári lakosság zsufolódott össze. Hogy mennyien pusztultak el ebből, arról persze még hozzávetőleges adatot sem tudok mondani, de annyi biztos, hogy nagyon sok a polgári áldozat. A városparancsnokság rendelete szerint a halottakat a házak udvarán kellett eltemetni. Ma minden ház udvarán sirok vannak.

— Az utolsó hetek — mondja halkan — már valami apokaliptikus vízióhoz hasonlítottak. Ki sem mertünk mozdulni a pincékből. S még ide is lehallatszott a pokoli zaj. Robbanás robbanás után. Majd repülőgépek zugása hallatszott, amint egyik hullám a másik után elhuzott fölöttünk, majd leejtette bombaterhét. Füstszag csapódott be az óvóhely ajtaján s majdnem folyton remegett a ház a robbanásoktól. Olyanok voltunk már, mint a félőrültek.

Behunyja a szemét s a borzalmas visszaemlékezéstől remeg az arca. Percek telnek el, amig valamennyire magához tér és folytatja.

— Egyszer aztán, kora délelőtt borzalmas gépfegyvertüzet hallottunk, majd minden elcsendesedett. Csak távolról hallatszottak a robbanások. Az aránylagos csönd olyan szokatlan volt, hogy az első pillanatban azt hittük: megsüketültünk. Aztán kinyilt az óvóhely ajtaja s a téli napfényben ott állott egy szőrmebundás szovjet katona. Sirtunk örömünkben. Igy ért véget a kálváriánk.

n. e.

A szovjet zene és szinház 1944-ben

A szovjet rádióállomások szétsugározták 1944 szinházi és zenei mérlegét. Annak ellenére, hogy az egész szovjet nép erejét a háborus erőfeszítés köti le, mégis be lehetett jelenteni, hogy a Vörös Hadsereg által felszabadított köztársaságokban az összes szinházak folytatják munkájukat. Ukrajnában, Fehéroroszországban és a Moldvai Köztársaságban megnyiltak a szinházak és a náci megszállás alatt megakadályozott, elfojtott müvészeti élet ujjáéledt.

A frontról és a kiürítési intezkedések következtében eltávozottakból 80 szini együttes tért vissza Moszkvába és Leningrádba és folytatják előadásaikat.

Két uj darab szerepel a moszkvai és leningrádi szinházak műsorán: „Az utolsó áldozat" és „Sztalingrád". Mindkettő a hitleristák ember- és anyagpusztításával foglalkozik. És mindkettő a közeli győzelmet hirdeti, kiemelve a hitlerista barbarizmus ellen folyó harc halhatatlan jeleneteit

A zenei élet terén az elmult év Tolsztoj „Háboru és béke" cimü hires regénye alapján feldolgozott operát adott.

A Frontul Plugarilor és a Magyar Népi Szövetség a román és magyar nép egyenlő jogait képviseli

BÁNFFYHUNYAD, január 23. A Frontul Plugarilor és a Magyar Népi Szövetség vasárnap Bánffyhunyadon együttes járási konferenciát tartott. A népgyülésen huszonhárom községből mintegy 600 kiküldött vett részt. Az egyoegyült román és magyar földmüvesek a teljes egyetértés és kölcsönös megbecsülés jegyében tárgyalták meg dolgaikat. Todut dr., a járás főszolgabírója román és magyar nyelvü beszédében a demokratikus községi tanácsok feladataira mutatott rá és a főispáni rendeletek szigoru betartására hivta fel a figyelmet. Hangsulyozta, hogy a fegyvereket be kell szolgáltatni s a jogtalanul birtokba vett ingóságokat haladéktalanul vissza kell szolgáltatni jogos tulajdonosaiknak, mert a közrend és biztonság csak igy állhat helyre.

Somes Ioan Teodor, a főispán kiküldötje, a demokratikus közigazgatási és társadalmi rendszer minél tökéletesebb kiépitését sürgette. A román közigazgatási gépezetnek éppen ezért kellett Északerdélyből kivonulnia — mondotta —, mivel a vasgárdista szellemü hatósági személyek megérkezésük után fosztogatni és bántalmazni kezdték a védtelen magyar lakosságot. A szovjet-orosz katonai közigazgatás bevezetése ezért vált szükségessé.

A Magyar Népi Szövetség részéről Simon István és Boncz András Karika földmüvesek, valamint Horváth Ilona női kiküldött, a román Ekések Frontja részéről pedig Perşa Ioan, Pop Gheorghe és Cota Ioan a földmüvesség mai helyzetét vázolták. Beszédeikben rámutattak a nép demokratikus alapokon épülő szervezkedésének szükségességére, mert csak saját szervezeteinek segítségével emelkedhetik ki a nép abból a szakadékból, ahova a fasiszta háboru taszította.

Mezei Lajos, a Magyar Népi Szövetség központi titkára, figyelmeztette a jelenlévőket, hogy a felszabadulás előnyeiben és az ujjáépitett társadalmi élet eredményeiben csak azok fognak részesülni, akik félreteszik a gyülölködést és egyenetlenkedést és résztvesznek az épitő munkában. A Frontul Plugarilor és a Magyar Népi Szövetség a román és magyar nép egyenlő jogait képviseli, mert az egyenjoguságot a demokrácia minden nép számára biztosítja.

A bánffyhunyadi közös román—magyar népgyülés minden ellenkező hiedelem ellenére fényesen bebizonyította, hogy a román és magyar nép igenis a közös megértés és összefogás utjára lépett.

Az elhurcolt erdélyi zsidóság valószinüleg felszabadult

KOLOZSVÁR, január 23. Kolozsvár lakossága körében általános örömet keltett Lengyel-Szilézia felszabadulásának hire. A beérkezett értesülések szerint ugyanis a hitleristák nagyobbrészt ezen a területen, Krakkó környékén zsufolták össze az Északerdélyből elhurcolt zsidóságot. Igen valószinü, hogy a szovjetcsapatok hatalmas lendületü támadása elől fejvesztetten menekülő németeknek nem volt idejük arra, hogy a zsidótáborok lakóit magukkal vigyék s azok ma már a felszabadító Vörös Hadsereg védelme alá kerültek. Ezek szerint komoly remény van arra, hogy a fasiszták által elhurcolt északerdélyi zsidók rövidesen hazatérhetnek.

A kolozsvári ujságirók üdvözlik a szakszervezetek bukaresti kongresszusát

KOLOZSVÁR, január 23. A Kolozsvári Hivatásos Ujságirók Szakszervezetének vezetősége hétfőn délután értekezletet tartott uj helyiségében a Jókai-utca 8. szám alatt. Az értekezlet Mátrai János elnökletével behatóan foglalkozott a Bukarestben most folyó Országos Szakszervezeti Kongresszus politikai és gazdasági jelentőségével. A kolozsvári sajtó képviselői örömmel állapitották meg, hogy Románia dolgozói között ezalkalommal nyilatkozhatik meg szabadon első izben a demokratikus erők-nek az az egysége, amely hivatva van az együttlakó nemzetiségek lelki békéjének és tökéletes együttmunkálkodásának megteremtésére.

Az értekezlet a következő távirattal üdvözölte az országos szakszervezeti kongresszust: „A Kolozsvári Ujságirók Szakszervezete üdvözletét küldi és teljes sikerü jó munkát kíván az országos szakszervezeti kongresszus kiküldötteinek. Az Ujságirók Szakszervezete arra törekszik, hogy a kongresszus határozatait Románia demokratikus ujjáépitése érdekében népszerüsítse és azok megvalósításában segitséget nyujtson."

Foglalkozott az értekezlet a kolozsvári sajtó munkásainak a MADISz-ba való bekapcsolásával is. A vezetőség egyhangulag kimondotta, hogy tagként belép ebbe a szövetkezetbe, amely az uj gazdasági rend előfeltételeit teremti meg, biztosítván a legszélesebb néprétegek ellátását.

A Városi Szinház műsora:

Január 24-én, szerdán, 4 órakor Tájfun.
Január 26-án, pénteken, 4 órakor Tájfun.

Apróhirdetések

HIRDETÉSI ARAINK: Apróhirdetés szavankint 60 fillér, legkisebb apróhirdetés 10 szóig 6 P. Keretes hirdetés cm^2 1.50 P. Hirek közötti szavankint 1.50 P. Nyilttér szavankint 3 P. Közg. közlemények szavanként 2 P.

Adás - vétel

ELADÓ üvegház üvegtel, stelázsi, virágállvány, s...-vattahulladék, kis Singer varrógép. Teleki Mihály-u. 17. 2—4 óráig. 2749

MEGBIZHATÓ, olcsó a Libertas-butor, porcellánkészlet, ajándéktárgy. Deák Ferenc-utca 40. 2405

ANGORANYUL eladó. Földész-u. 10, délután 2-től. 2759

GYERMEKKOCSIT keresek jobb állapotban, cim a kiadóban. 2760

SIEMENTHALI ellős fejőstehén, 7 éves, eladó. Igásnak alkalmas. Értekezni délután 2—4-ig, Kőmálalja-utca 21. 2758

MEGVÉTELRE keresek spulnizó, Interlock és különböző kötőgépeket. Texta kötőüzem, Eötvös-utca 32. 2755

PAPIRSTANICSZLIK készen kaphatók. Rehrmann Ferenc, Kossuth Lajos-u. 7, udvarban. 2754

ELADÓ fésült juhgyapju Bartha Miklós-utca 10. Csere István. 2765

FEHÉR gyapju eladó. Értekezni Malom-utca 29 szám. Dé után 3 óra után. 2762

ELADÓ szép diófurniros hálószoba, asztalok és egy használt ruhas-zekrény. Kossuth Lajos-utca 32, asztalosnál. 2770

ANGORA- és juhgyapjut, fonalat veszek és eladok. Postakert-utca 3, üzlet. 2762

ELADÓ porszivókészülék, iróasztal, faliόra, matrác, plüssfüggöny, veszek és eladok mindennemü ruhákat, fehérneműket, cipőket. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 2782

ANGORAGYAPJU és egy kártológép eladó. Malom-u. 26. Botha István. 2781

ISKOLAI konyha részére keresünk sürgős megvételre nagy főzőedényeket és egyéb konyhaeszközöket és tálalóedényeket. Tanitóképző Intézet, Eötvös-utca. 2777

MATRACOKAT, ágybetéteket megvételre keresek. Kőmálalja-utca 21 szám. 2778

38-AS gumi hócsizmát vásárolnék. Fülöp-üzlet pénztára, Széchenyi-tér 19. 2771

KORISFAHALÓ eladó. Zápolya-utca 16, 18. ajtó. Megtekinthető 12-től 2-ig. 2769

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-u. 12. 2459

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget legmagasabb árért veszek. Horea-utca 43, első emelet 5. 2590

ELADÓ „Singer" csónakos női varrógép. Szabó, Dózsa György-u. (v. Wesselényi) 4 sz., 1. em., 27. ajtó. 2729

IRODASZŐNYEGEKET, futószőnyegeket, linoleumot keresünk megvételre. Cim a kiadóban. Gr. 35

HELYSZÜKE miatt eladó egy drb. zsákvarrógép, egy drb. kétkerekü talige, két drb. iróasztal és két-három drb. munkaasztal, Majális-utca 10, I. emelet, bejárat balra. 2661

Alkalmazást keres

KERESKEDELMIT végzett fiatalember állást keres. Megkeresését „Elsejére" jeligére a kiadóba. 2755

MINDENFÉLE asztalosmunkát vállalok azonnalra. Patak-utca 1 szám. 2750

PÉNZTÁRNOKI vagy tisztviselői állás keres évtizedes gyakorlattal, jó bizonyitványai megbizható, garanciaképes tisztviselő. Ajánlatokat „Szerényigényü" jeligére a kiadóba. 2604

Alkalmazást kaphat

EGÉSZSÉGES szoptatódajkát keresek bentlakással. Cim a kiadóban. 2760

TÁRSAT keresek iparhoz. Cim a kiadóban. 2750

EGY ügyes fiut asztalostanulónak felveszek. Kossuth Lajos-utca 32. 2770

NŐI hegypásztort keresünk azonnal. Keresdomai birtokosság. Értekezni Zsigmond király-u. 1., Bagameri. 2700

Ingatlan - lakás

KIADÓ egy különbejáratu nagyobb szoba Sándor László-utca 19 sz. 2748

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek texilipar részére a Pap-utcától a Dermata felé eső részen. Ajánlatokat Ipar-utca 7 alá kérek. 2756

KERESÜNK egy üzlethelyiséget bodegának, berendezéssel együtt. Címeket „Belváros" jeligére a kiadóba. 2763

KERESEK azonnalra egy kis szobát központban. Címet leadni kosárfonó üzletben. Postakert-utca 1. 2752

90 HOLD földet bérbeadó. Sándor László-utca 23. 2715

BUTOROZOTT szoba kiadó. Apafi-utca 14 szám. 2714

LEGUJABB

A londoni lengyelek üdvözlik a Szovjetuniót Lengyelország felszabadulása alkalmából

LONDON, január 23. Arcsisevszki londoni lengyel miniszterelnök rádió utján felhivást intézett a lengyel lakossághoz és mint lengyel és mint a földalatti mozgalom egyik vezére, örömét fejezte ki Lengyelország felszabaditása felett és hangoztatta, hogy mind a földrajz, mind pedig a történelem megkivánja az egységes és független Lengyelország megteremtését, mely a Szovjetunióval baráti szövetségben él. 1939 szeptembere óta — mondotta Arcsisevszki — a lengyel csapatok szakadatlan harcban állnak a németekkel és a Tobruk, Monte Cassino és Varsó mellett vivott harcok bizonyitják a lengyel hadsereg hősiességét. Most, amikor baráti jobbját nyujtja a Szovjetunió felé, nem hiszi, hogy visszautasitásban lesz része.

A sziléziai német lakosság fejvesztett menekülését kiméletlen terrorral akarják megakadályozni

Himmler a keleti arcvonalra utazott

LONDON, január 23. A Sziléziában harcoló szovjet csapatok megjelenése pánikhangulatot keltett a lakosság között. Visszaözönlő német egységek az arcvonalba küldött, hevenyészetten összeállitott Volkssturm-kötelékekkel keverednek össze. Minden visszaözönlő csapattöredék azzal a hirrel jön haza, hogy a háboru elveszett. A lakosság sebtében összeszedett holmijával menekülni igyekszik, de ezt a hatóságok a legnagyobb terrorral meg akarják akadályozni. Boroszlótól északnyugatra rendőrosztagokat vetettek be, amelyek a cseh Erchegység és az Odera közt a visszaözönlőket föltogják.

Polgári személyeknek lakhelyüket elhagyni tilos. Az összes gyorsvonatok forgalmát leállitották. A fütőanyag használatát 30 százalékkal ismét csökkentették. Himmler a keleti frontra ment, hogy a „rendet" megszervezze.

Péter jugoszláv király lemondott

LONDON, január 23. Péter jugoszláv királyt az országgyülés felhivta, hogy mondjon le a trónról. Péter válaszában kijelentette, hogy kész lemondani és ujabb tárgyalásokat Subasiccsal nem hajlandó folytatni, mert bizalmatlansággal viseltetik iránta.

A Karagyorgyevics-dinasztiához tartozó Pétert 1941 tavaszán kiáltották ki királynak, amikor puccsal eltávolitották Pál régensherceget, Sztojadinovics miniszterelnököt és Cincár Markovics külügyminisztert, akik hajlandók lettek volna Jugoszláviát a fasiszta hármasszövetséghez kapcsolni. A rákövetkező német megszállás alatt Péter Londonban alakitott kormányt, mialatt otthon Tito szervezte meg az ellenállást és ezáltal ő lett a jugoszláv nép igazi vezére. Péter lemondásával kapcsolatban most elsimult egy olyan viszály, mely alkalmas lett volna a szövetségesek közt nézeteltérést, az országban pedig belső viszályt felidézni.

Nyilvános vita a villanydíjakról

A Boru-utca lakosai legfeljebb 50 százalékos áramdíjemeléshez járulnak hozzá

Tisztelt Szerkesztőség!

Mi, alulirottak semmiesetre sem járulunk hozzá a villanyáramdíjak oly nagyfokú emeléséhez, mint amennyit a Villamosmüvek igazgatósága igényel. Itt, a Boru-utcában mi mindnyájan munkásemberek vagyunk, sőt vasuti nyugdíjas is van közöttünk, aki a felszabadulás óta nyugdíjat még nem kapott. Aztán egyetlenegy munkahelyen sem adnak a munkásnak 145 százalékos béremelést. Tehát a villanyáramemelés — ha tényleg indokolt — 50 százaléknál nagyobb semmiesetre se legyen!

A Villamosmüvek igazgatóságának arra az indokolására, hogy a várható áramfogyasztás az utóbbi évek fogyasztásának a felét ha eléri, azt felelhetjük, hogy ennek a bajnak nem lehet az egyedüli orvossága a 145 százalékos emelés. Találjanak más megoldást.

A mi elgondolásunk szerint a Villamosmüvek igazgatóságának tárgyalásokat kellene kezdenie a város polgári és katonai hatóságaival, hogy engedélyezzék az üzletek reklám és kirakatvilágitását. Igy mindjárt emelkednék az áramfogyasztás.

Különben is a fogyasztás máris növekedett, mivel most az utcai világitás is engedélyezve van este 22 óráig. Már a Vizmüvek részére sem lett volna szabad olyan nagy áremelést engedélyezni!

Tisztelettel:

Merkovszky Pál épitőmunkás, Sárközi Ferenc szabósegéd, Szilágyi Istvánné, Győrfi József festő, Kimpián Sándor, Tamás László mozgópostás, Donáth József mozdonyvezető, Szabó József villanyszerelő, Szakács Ferenc raktárnok, Liczkay Márton CFR-lakatos, Mándics István asztalos, Szász Imréné, Salamon Györgyné, Miklós Ferencné, Jorend Jánosné, Keszey János vasutas, Werger Dénesné, Tarján Tamás vasutas, Fülöp Márton vasutas.

Uj igazgatótanács a magyar gazdasági és hitelszövetkezetek élén

KOLOZSVÁR, január 23.

Az uj gazdasági épitésbe való hatékony bekapcsolás céljából a vármegye főispánja a „Szövetség" gazdasági és hitelszövetkezeti központ régi igazgatóságát rendeletileg felfüggesztette és helyébe 6 tagu igazgatótanácsot nevezett ki. Ezek közül hármat: Lakatos Istvánt, dr. Sáry Istvánt és György Endrét a főispán nevezte ki. A másik három igazgatótanácsi tagot a kinevezett tagoknak kell behivniok a jelentősebb tagszövetkezetek vezetői közül.

Az igy kinevezett igazgatósági tanács gyakorolja a rendes igazgatóság jog- és hatáskörét és köteles előkésziteni egy olyan közgyülést, amelyen a tagszövetkezetek demokratikusan választhatják meg az uj igazgatóságot.

Az uj igazgatósági tanács már tartott is ülést. Fő teendőjének egyelőre a szövetkezeti hálózattal való kapcsolat felvételét tartja. Ezzel kapcsolatban a központnak le kell szögeznie azokat a feladatokat, amelyek Északerdély gazdasági életének kiépitésében a hálózatra várnak.

Tekintettel arra, hogy a főispán által kinevezett igazgatótanácsi tagok régi szövetkezeti szakemberek, minden remény megvan arra nézve, hogy az eredmény nem marad el.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS. Ezuton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejthetetlen fiam temetésén résztvettek és fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek és külön a Dermata-müveknek köszönetet mondunk. Özv. Papp Péterné és gyermekei. 2761

Élelmiszer-, csemege- és hentesáru üzletemet

megnyitottam Deák Ferenc-u. 34 sz. alatt. Kérem a közönség szives pártfogását.

PETER FERENC

Kereskedők figyelmébe!

A f. hó 20.-án megjelent rendkivüli forgalmi adó vezetéséhez szükséges

Bordero-kimutatás

az ujonnan megnyilt LÉBI & MELCHNER PAPIRKERESKEDÉSBEN KAPHATÓ. UNIÓ-U. 4.

8 hónapig tartó ondulálást

Régi szerekkel késziti

GÁBOS FERENC

HÖLGYFODRÁSZ, Malom-u. 18

Munkás Mozgó

MA ÉS A KÖVETKEZŐ NAPOKON

A kulásó leánya

Francia társadalmi dráma.

Fősz.: Fernandel és Jozette Day

Magyar feliratokkal!

Előadások kezdete: 2 és 4 órakor.

Különfélék

PRAGER DÉNES 18 éves vegyész jelentkezzen a Gladys cipőkrémgyárban, Dezsma-utca 40. Aki tud róla, értesitsen bennünket azonnal. 2025

FELKÉREM azt a fuvarost embert, aki csütörtök este 8—10 óra között az alomáson a Kapidot várta és bőröndöket szállitott be a városba, jelentkezzen Széchenyi-tér 13 sz alatt Sternnél, 200 pengő jutalomban részesül. 2710

CEGLÉDRE oda-vissza utazót keresek, ki megbizást vállal. Munkás-mozgó, Patak-utca.

ELSÖTÉTITÉSI papirroletták mérct szerint késziteк. Kohrmann Ferenc, Kossuth Lajos-utca 7, udvarban. 2754

ELVESZITETTEM Klein Béláné (Ilona) nevre szóló fehér és kolozsvári személyazonossági igazolványomat. Becsületes megtaláló adja le 100 pengő jutalom ellenében Klein Dental Depotban, Jókai-u. 3 szám. 2719

PERŞA GRIGORE 13 éves földmüvesgyermek eltünt Perşa János nevü édesapja borhancs-telepi lakásáról. Öltözete: khaki nadrág, fekete szövetkabát, kucsma és bakancs. Aki tud róla, közölje vagy a gyerek apjának, vagy a Petőfi-utca 12 szám alá adja be. 2760

KÉREM azt az illető hivő asszonyt, aki május havában a zsidók deportálása alkalmával Daszkal Gerotól, Baromvásár-tér 19 alól kocsival elvitt holmikat megőrzés végett, jelentkezzen Timar-utca 34, kóser mészárszékben. 2772

ELVESZETT Bikfalvi Istvánnénak X. hó 11-én lócédulája Apahidán. Kéretik a megtaláló, adja le Kajantói-ut 100 alatt. 2772

ELVESZETT László János, neje és gyermeke nevére szóló igazolványok pénztárcával, a vasuti állomáson. Becsületes megtaláló a pénzt tartsa magának és a többi iratokat kérem a Dermata pénztáránál leadni. 2766

KERESEM komoly biztositó intézet vezérképviseletet. Cim a kiadóban. 2763

Szerkeszti BALOGH EDGÁR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVÁN
Hivatalos órák 8-tól 12-ig.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai utca 7.